

Új kezdeményezések a grafikus kommunikáció területén a közép-európai egyetemek közös oktatási együttműködésében

Horváth Csaba¹ – Milcic, Diana²

¹Óbudai Egyetem, Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézet,
²Zágrábi Egyetem, Nyomdaipar Gépek Tanszék, Horvátország,

Absztrakt

Öt közép-európai egyetem, a Ljubljana-i Egyetem (University of Ljubljana, Slovenia), az Újvidéki Egyetem, (University of Novi Sad, Serbia), a Pardubicei Egyetem (University Of Pardubice, Czech Republic), a Zágrábi Egyetem (University of Zagreb, Croatia) és az Óbudai Egyetem évek óta működik együtt a grafikus kommunikáció oktatásában és kutatásában. A tevékenységük összehangolásán túl törekednek arra, hogy újszerű formákat is kialakítsanak és bevezessenek a közös munkába. A szerzők két ilyen új és sikeres mondható kezdeményezést mutatnak be, amelyben az ötlettől a megvalósításig vezető szerepet játszottak.

A Zágrábi Egyetem grafikai fakultásának kezdeményezése az „ING”, az egyetemi hallgatók évenként megrendezett tanulmányi versenye a „graphic engineering and design” területén. Célja, hogy a hallgatók a szakmai teljesítményen túl, interkulturális környezetben szerezzenek tapasztalatokat a „team munkában”, az ésszerű munkamegosztásban és együttműködésben

Az Óbudai Egyetem „CHIP+” programja, mintegy a zágrábi versenyre adott válasz. A zágrábi hallgatók a versenyben ugyanis hátrányt szenvednek, hiszen ők minden esetben otthon szerepelnek. Így ebben az új projektben ők állandó meghívottak. A vendéglátó magyar egyetem minden évben meghív még egy egyetemi csoportot is valamelyik együttműködő egyetemről. Ez az ugyancsak egy hetes projekt alapvetően oktatási jellegű, amelyet a hallgatók együtt töltenek.

A szerzők úgy vélik, hogy ezeknek a sikeres programoknak a részletes bemutatása az oktatók közösségének más együttműködési vonatkozásokban is adhatnak példákat és iniciálhatnak új gondolatokat.

Kulcsszavak: grafikus kommunikáció oktatása, tanulmányi verseny, közös diák programok.

Öt nyomdaipari képzést is nyújtó egyetem együttműködése

A térségünkben található egyetemek közül a Ljubljana-i, a Zágrábi, a Pardubicei és az Újvidéki Egyetemeken folyik a nyomtatott kommunikációt is magába foglaló mérnökképzés. Az Óbudai Egyetem Médiatechnológiai és Könnyűipari Intézete ezekkel az intézményekkel alakított ki szorosabb oktatási és kutatási együttműködést. Ez utóbbi kezdeményezésére jött létre, egy a határokon is átnyúló kezdeményezés 2011-ben, a 5U CHEGA (Five Universities Collaboration on Higher Education on Graphic Arts). Az öt résztvevő egyetem egy dokumentumokban is rögzített együttműködési programban egyezett meg.

1. ábra. A 5U CHEGA megállapodás aláírása Budapesten

1. Egyeztetik az általuk rendezett tudományos konferenciák időpontját a 2011-2016. évekre vonatkozóan, elkerülve a torlódásokat. Arra törekszenek, hogy egy évben két ilyen eseménynél több ne legyen és az is tavaszi-őszi megrendezéssel.
2. Kölcsönösen támogatják egymást a tudományos publikációk megjelentetésében. A legmagasabb értékű tudományos eredményeket a Zágrábi Egyetem „Acta Graphica” folyóiratára fókuszálnak, míg a technikai jellegű újítások, módszerek és eljárások fórumának az Újvidéki Egyetem „Journal of Graphic Engineering and Design” folyóiratot tekintik.
3. Törekszenek arra, hogy közösen dolgozzanak ki angol nyelvű szakmai tantárgyakat (kurzusokat) a cserediák programok hatékonyságának elősegítésére. Keresik az új utakat és a lehetőségeket a hallgatóik közötti együttműködések építésére is.
4. Az Újvidéki Egyetem által 2011-ben a CEEPUS (Central European Exchange Program for University Studies) indított projekthez csatlakoznak és törekszenek a térség hasonló képzést nyújtó egyetemeinek bevonására is.
5. Bővítik a közös tudományos kutatási projekteket és tájékoztatják egymást a műszerparkjaik lehetőségeiről és az új beszerzésekről.
6. Az együttműködő egyetemek diákjai részt vesznek a Zágrábi Egyetem Nyomdaipari Kara által évenként megszervezett „ING” hallgatói tanulmányi versenyen.

2. ábra: Az öt együttműködő egyetem, térképen

A félidőn túl értékelve az eddigi együttműködést, az igazán sikeresnek mondható. Ebből a mutatunk be példákat.

„ING” hallgatói tanulmányi verseny a nyomtatott kommunikáció területén

Ezt a versenyt 2010. óta rendez meg a Zágráb Egyetem Nyomdaipari Karának hallgatói önkormányzata, a kar az oktatóik támogatásával. Az első két alkalommal a hagyományos kapcsolatrendszerükbe tartozó intézmények hallgatóit hívták meg erre a versenyre a Ljubljana-i és a Novi Sad-i Egyetemekről. Különleges kapcsolatfűzi őket még a Travnik-i Egyetemhez Bosznia-Hercegovinában, a nyelvi és nemzetiségi közösség okán. Így az első két évben ennek a négy egyetemnek a hallgatói versengtek. Addig a közös nyelv használatában nem voltak különösebb nehézségeik a korábbi történelmi-nyelvi közösségből eredően.

2012-től kezdve az Óbudai Egyetem is csatlakozott a rendezvényhez. Ez nagy változást is jelentett a verseny tekintetében. Ettől kezdve a hivatalos nyelv az angol lett. A rendezvény szellemisége is valódi interkulturális irányt vett.

Az ING szakmai verseny sajátos szervezésű. Nem a különböző egyetemi csapatok versengenek egymással. Öt csapatot szerveznek a rendezők úgy, hogy a résztvevő öt egyetemről minden csapatba egy-egy versenyzőt sorsolnak. Így a versengő csapatok 5 különböző egyetemről érkezett diákokból állnak.

Ez a rendszer négy előnnyel is jár:

- a különböző képzési rendszerekből adódó tudáskülönbség így kiegyenlítődik és összeadódik,
- a versenyt inkább az együttműködés jellemzi, mint az éles versengés,
- könnyebb a zsűrit összeállítani, hiszen a részrehajlás lehetősége így fel sem merül,
- valódi interkulturális környezetben dolgoznak a hallgatók.

A verseny programja egy hetes. A versenyzők hétfői napon érkeznek és vasárnap utaznak haza. Maga a program hétfő estétől szombat estig tart. Napközben workshopokban dolgoznak a versenyfeladat megoldásán, amit „pihentetőül” szakmai előadások szakítanak meg. Ezeket a résztvevő egyetemek vendégprofesszorai tartják. Az esti programok a diákok által szervezett „lazításról” szólnak.

A versenyfeladatot (mindenki ugyanazt) kedden délelőtt kapják meg a csapatok, ami minden esetben egy nyomtatott termék grafikai tervezése, gyártási technológiájának kidolgozása és a költségeinek elemzése. Befejezés a pénteken délutáni prezentációkkal, eredményhirdetés szombat délelőtt. Az eddig versenytémák: kalligráfiai megoldások, diákújság kivitelezése, 3D nyomtatás, pop-up könyv készítése, innovatív csomagolóeszköz tervezése voltak.

Sajnos a Zágrábi Egyetem Nyomdaipari Karán a dékánváltás miatt az idei verseny szervezésében gondokat okozott, de reméljük, hogy nem szakad meg ez a kiváló kezdeményezés.

3. ábra: Az ING'2013 verseny résztvevői

„CHIP Plus” nemzetközi nyomdász diákprogram

Bár rövid a története ennek a nemzetközi diákprogramnak, mégis érdemes ezzel a témával kezdeni. Az Óbudai Egyetem könnyűipari mérnök szakos, nyomda-média szakirányos hallgatóinak csapata 2012. áprilisa óta minden tavasszal részt vesz a Zágrábi Egyetem Nyomdaipari Karának „ING” elnevezésű nemzetközi tanulmányi versenyén. Ez az egy hetes, a modern grafikus kommunikációra fókuszáló program sok újat ad mind az öt résztvevő egyetem hallgatóinak szakmai területen és az együttműködés különböző formáinak gyakorlásában, egyaránt. Tapasztalatokat szerezhetnek a hallgatók a nemzetközi környezetben végzett munkában. Sok új kapcsolat és barátság is születik a verseny ideje alatt és az esti lazító programok során is.

Ez utóbbi tapasztalat indította a Médiatechnológia és Könnyűipari Intézet vezetőit és a 2013. évi versenyen résztvevő csapat tagjait, hogy „mintegy viszonzásképpen” ősszel ők hívják meg a versenyt szervező zágrábi diákok képviselőit egy közös egy hetes együttlétre. Így született meg a CHIP (Croatian-Hungarian International Program) 2013. novemberében, ami magában foglalta szakmai előadások meghallgatását, közös tervezési feladatok végzését és kivitelezését és természetesen együttes szabadidő programokat is ez ebben résztvevő 6 horvát és 6 magyar hallgató számára.

CHIP* is our way to say thank you to the students of the UNIVERSITY OF ZAGREB, FACULTY OF GRAPHIC ARTS. We would like to invite you to our university to show you the daily life of OUR PRINTING AND MEDIA FACULTY and to spend some official (and unofficial) time with you.

The program includes:

- english lectures and lessons about printing and media
- workshop and team works
- tours in BUDAPEST and near the capital
- biggest student event of the university: FRESHMAN PROM

See you soon!

→ 2013 | nov | 11-16

* CROATIAN HUNGARIAN INTERNATIONAL PROGRAM

chip!

4. ábra: Részlet a magyar diákok által küldött meghívó levélből

Ennek programnak az igen nagy sikerén felbuzdulva született meg 2014-ben a **CHIP Plus**, ami azt jelentette, hogy a rendező Óbuda Egyetem, a horvát diákokon kívül meghívta egy másik egyetem, nevezetesen a szerb Novi Sad-i Egyetem Műszaki Karának nyomdamérnök hallgatóit is.

A november 8. és 13. között megszervezett programra 5 horvát és 5 szerb nyomdász hallgató érkezett, akiknek erre az egy hétre a Kiss Árpád kollégium adott otthont. Hozzájuk csatlakozott a magyar csapat, amelyik majd részt vesz a jövő évi ING versenyen. Ők egyben a házigazda feladatait is ellátták az intézet tanárainak támogatásával. Az 5 napos igen intenzív program vasárnap „open air” workshoppal kezdődött. A résztvevők Budapest felfedezése során különböző feladatokat is végrehajtottak, aminek az eredményét grafikai kompozíciókban kellett feldolgozniuk a későbbiekben. A hétköznap reggelek mindig munkával kezdődtek. Csapatokra osztva logót, arculatot, plakátot és egyéb grafikai

megoldásokat terveztek, amit aztán az utolsó napon ki is nyomtattak. A napok középső része angol nyelvű órákat jelentett. A Kar tanáraitól előadások hangzottak el a modern multimédia megoldásokról, a papíralapú csomagolások korszerű alkalmazásairól, a „green printing” szemléletről. Nagy élményt jelentett a diákoknak a papírmivesség gyakorlat. A program része volt még Magyarország legnagyobb digitális nyomdájában, a Prime Rate nyomdában tett üzemlátogatás is.

5. ábra: Vidáman készülnek az alkotások a workshopon

Kellemes meglepetés volt a külföldi diákok számára a szentendrei kirándulás. A jelentős szerb és horvát örökséggel és kultúrával rendelkező városról eddig nagyon keveset tudtak. A házigazda magyar diákok gondoskodtak arról, hogy az esték se teljenek eseménytelenül. A legnagyobb élmény a vendégek számára természetesen az egyetemi gólyabálon való részvétel volt.

Összességében eredményesen zárult a hét, remek pályamunkák készültek. A közös munka megmutatta azt is, hogy ki miben erős és melyik területen kell a hazai nyomdász, csomagolástechnológus oktatásunkat fejleszteni. A záró rendezvényen azt is rögzíthettük, hogy alakulóban van egy a határokon átívelő, fiatal nyomdász-közösség, amit a CHIP Plus program tovább erősített.